

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak
dan opoldne.

Naročnina po pošti z dostavljanjem na dom
za celo leto K 36.—, za pol leta K 18.—, za
četrt leta K 9.—, za mesec K 3.—. Za Nem-
čijo celo leto K 40.—, za ostalo tujino in
Ameriko K 48.

Posamezna številka 14 vin.

Št. 116.

V Ljubljani, petek dne 24. maja 1918.

Leto II.

Da se razumemo!

I.

Precej časa sem se vrše po slovenski zemlji shodi, ki naj bodo manifestacije »za našo jugoslovansko misel«. »Slovenec« in »Slov. Narod« obširno poročata o njih — govore na njih po navadi poslanci jugoslovanskega kluba, pa tudi drugi možje. Soc. dem. govorniki dosedaj niso bili povabljeni; jugoslovanska socialno-demokratska stranka je bila povabljena na sodelovanje še-le za manifestacijski hod v — Trbovljah! Te dni se vrše shodi: 26. t. m. v St. Vidu nad Ljubljano, 30. t. m. v Družmirju pri Šoštanju, 2. junija na Vrhniki. Na te shode naša stranka ni vabljena. Na že izvršenih shodih so se tudi sprejele resolucije, ki jasno kažejo, da prirediteljem ni bilo na tem, da bi bili shodi manifestacija **celega naroda**. V Trbovljah se je pač hotelo dati na glasovanje le tako resolucijo, ki jo lahko sprejme vsak Slovenec, naj si bo že takega ali drugačnega svetovnega naziranja.

Glavno vlogo na teh shodih igra Slovenska Ljudska Stranka pod vodstvom prelata Kalana.

Zato moramo pribiti njene temeljne misli, če hočemo razumeti dosedanje resolucije manifestacijskih shodov, in če hočemo, da se doslej izvrši ono, kar je potreba, če hočemo, da bodo ti manifestacijski shodi res — manifestacije za našo jugoslovansko misel! Obenem je treba, da registriramo razne važne izjave v tem pogledu.

V »Slovencu« št. 115 z dne 22. maja je poročilo o seji načelstva S. L. S. Tu se pravi jasno in precizno:

»S. L. S. ostane zvesta svojim načelom, stoji neomajno na stališču majniške deklaracije, ki ji tudi najhujši sovražniki ne morejo odrekati zvestobe do cesarske hiše in lojalnosti do Avstrije«.

V isti številki uredništvo polemizira s prelato dr. Scheicherjem, drž. posl. nemškim, ki je v časopisu nemške duhovščine razlagal deklaracijo tako, da hočemo ujedinenje i s Srbijo. Citira pisanje celovskega »Mira«, ki piše:

»Saj si težko mislimo, da bi uredništvu takega lista bila neznana deklaracija jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917, ki vendar ne govori o Srbiji, ampak o Slovencih, Hrvatih in Srbih pod habsburškim žezlom! Da bi list ne vedel, da je v avstro-ogrski monarhiji 2.107.000 Srbov avstro-ogrskih državljanov, ki se z velikim, neprimernim junaštvom borijo na bojišču, si vendar ne moremo misliti! Saj najde to lahko v vsaki leksikonu, če nima pri roki podatkov državnega ljudskega štetja. Ko bi kak slovenski list o Nemcih kaj podobnega napisal, bi bilo pri njih vse pekenci, od najvišje instance do zadnjega gospoda. Če pa se o Sloveniji širijo take lažnjive vesti, bo pa vse prav in mirno. Smo pač uboge pare! Vse to pa kaže le, kako potrebna je ločitev od Nemcev! Če piše tako duhovniški list,

se bomo li čudili potem še lažem in izbruhom nemško-nacionalnih listov?«

Tedaj S. L. S. stoji še vedno na stališču državno-zborske majniške deklaracije in se z vso močjo brani proti drugačnemu razlaganju, naj si bode od te ali one strani...

Tabor na Rakovniku, kjer je bilo glasom poročila »Slovenca« navzočih do 10.000 ljudi »brez razlike stanu, brez razlike spola, brez razlike strank« — je sprejel na predlog župnika Bajca sledečo resolucijo:

1. Ljudski tabor na Rakovniku pri St. Rupertu izraža jugoslovanskemu klubu — zlasti njegovemu načelniku dr. Korošcu neomajano zaupanje in mu naroča, naj se z isto odločnostjo še nadalje bori za politično svobodo in gospodarsko rešitev jugoslovanskega naroda, ki mu preti lakota in smrt.

2. Z vso odločnostjo protestira, da je vlada v tako kritičnem trenutku, ko se pripravljajo tako dalekosežne ustavne izpremembe, odgodila državni zbor in s tem preprečila vsako sodelovanje državnih poslancev kot ustavnih zastopnikov našega umirajočega naroda.

3. Ljudski tabor prisrčno pozdravlja češki narod in njegovo zastopstvo Češki svaz s trdnim zaupanjem, da se vez, ki strinja Krkonoše in Adrijo nikoli ne poruši.

4. Ljudski tabor na Rakovniku, kjer je zbranih do 10.000 ljudi, Vam, Presvetli, izreka najtoplejšo zahvalo za Vaše požrtvovalno delo v prid slovenskega naroda ter Vam zagotavlja svojo udanost in ljubezen.

5. Tisoči zbranih na ljudskem shodu na Rakovniku pri St. Rupertu najudaneje izražajo cesarju in cesarici vročo zahvalo za vsa mirovna prizadevanja ter z vsehim prepričanjem pričakujejo, da bo slavna vladarska hiša ustvarila svobodno jugoslovansko državo.

V Trbovljah pa je po poročilu »Slovenca« (št. 115) dr. Benkovič kljub temu, da ni bil shod dovoljen, stopil na govorniški oder »pred nešteto množico in s kratkim jednatim govorom označil pomen nameravane manifestacije, ob burnem ogorčenju razložil vzroke prepovedi, s protestom zoper samovoljo birokracije in vmešavanje vojaških činiteljev v politične zadeve. Dotaknil se je zahtev celokupnega jugoslovanskega naroda: mir, sprave, več kruha in svoboda, samostojna zedinjena Jugoslavija ter zaključil, da se bode zborovanje v Trbovljah v kratkem vršilo, kljub nasilju, kljub spletkam. Vihar ogorčenja je odmeval iz ljudstva.

Sodrug M. Čobal je nato v imenu socialdemokratske stranke jednatno označil stališče svoje stranke k zahtevi po samostojni, svobodni državi vseh jugoslovancev, ter poudarjal, da se socialdemokrati hočejo boriti za ta skupni narodni cilj skupno z drugimi slovenskimi strankami.

Verus.

Agitirajte za »Naprej«! Pošiljajte ga vojakom!

Razpoloženje v Avstriji.

Kakšno je razpoloženje v Avstriji dokazuje danek dunajske »Sonn- und Montagszeitung«, v časopisu, ki ima tesne zveze z vsakokratno vlado. V zadnji čitamo:

»Da, v Avstriji vlada zelo pereča mrzkost proti državi. Stranke, — najsibodo že na nacionalni, socialni ali čisto politični podlagi — se čutijo kot deli v nasprotju s celoto. Hude so na državo, ker jim je od leta do leta tesnosrčnejša in neokritosrčnejša. Opomin rimskega političarja, ki ima tendenco drž. delov, ki bi hoteli zanikati državo celoto, za tako brezmišelnost, kakor upornost udov proti skupnemu organizmu (od katerih blagor in zdravja zavisijo vendar njihovo), bi pri naših strankah ne našel odmeva, zakaj te pravijo, da so krvne žile države zamrle, njen organizem pa ne deluje pravilno ter so posamni deli pred nevarnostjo brezbrzičnosti in izumiranja.

Ako je temu v resnici tako, ne bomo tukaj danes preiskovali. Menimo pač, da blagor in življenjska zmožnost kake države niti najmanj nista odvisna od tega, da vse stranke v državi mislijo na njen blagor in življenjsko zmožnost. S tem ni še povedano, da enaj se politične bolezni prepuste kar zdravilni moči narave, pač pa, da je prvi in bistvenejši predpogoj k blagru gotovost, da se izplača, ozdraviti! Naše stranke mrže državo, ker je vera v bodočnost države pričela pešati. Vidno se spoprijaznjujejo z mislijo, da je sedanja Avstrija neozdravljiva.

Kam mora zavesti tako domnevanje in taka od njih zahtevana strankina politika, ni treba še posebej razpravljati. Naravnost v prepad! Kronična mrzkost do države bi bilo najnevarnejše stanje, ki bi moglo zadeti državo. Če se mu hočemo ogniti, mora dobiti pojem Avstriji nove, vabljive, vesele pritrditve vredne vsebine. Poudarjanje potrebe patriotizma in iz njega izvirajočih dolžnosti ne zadoščajo več, da bi naučili narode in njih politične voditelje pozitivnega avstrijanstva. Strankini poudarki, zlasti nacionalnega kova, preglasujejo danes spoznavanje pripadnosti k skupni državi. Narodom in strankam se naj kaže Avstrija dobra in imeli bomo dobre Avstrijce. Prebivalcem te države se naj da občutiti vrednost, katero ima država kot taka za njihov blagor in bodočnost, pa se bodo naučili, dati prednost državnim interesom pred lastnimi. Možnost naj se jim da, da bodo ljubili vso veliko Avstrijo kot domovino, pa bodo nehali zagovarjati z dušo in telesom svojim partikularističnim idejam. Naj se jim predstavlja čut državne pripadnosti ponosno, upanja polno in osrečujoče — in mrzkost proti državi bo izginila.

Tako piše neki znani patriot! Toda, žalibog, pozabljajo povedati, kje dobiti moža, ki bo delal čudeže! Morda z »oglasit«!

LISTEK.

Ivanka.

Sredi na cesti je stal, ko je dež lil neko jesensko noč, s težkim nahrbtnikom na hrbtu, zelo utrujen po dolgi vožnji s fronte — pa nikjer ni dobil sobe — stražmojster Anton Gnidovec in malce prepaden zmajeval z glavo.

Štirje hotelski vratarji so mu že izražali svoje naglo globokejšo sočutje.

Presneto! Kaj je storiti? Hotel Union! mu je naglo sinilo v glavo.

Tedaj zadnji poizkus.

Gnidovec se je zganil in štokljal z okovanimi gor-skimi čevlji po slabo razsvetljenih ulicah proti hotelu.

Kar stoji pred zaprtimi steklenimi vrati. Pozvoni. Električna luč se zablešči. Drsajoči koraki se bližajo malomarno in ne posebno hitro.

Vratar je, ki postoji, zdeha in obrača zveženj ključev. Nato odpre vrata.

»Vse zasedeno, prosim!« pravi zapirajoč vrata, in obrne zopet sveženj ključev — drsajoči koraki, luč ugasne.

Stražmojster Gnidovec vidi, kako drobne nitke električne luči rdeče zgore in ugasnejo.

Potem stopa zopet v dežju po mestu, ne da bi vedel kam.

Nekje v stranski ulici zasliši korake.

Da bi bil vendar kak stražnik ali tuj človek, dijak ali kdo drugi, ki bi prišel mimo — stražmojster Gnidovec bi ga nagovoril.

Rekel bi mu: Presodite enkrat gospod moj, moj položaj je vreden vašega ozira. Vidite, kaj takega se more namreč vsakemu človeku pripetiti v velikem času, v katerem živimo. Domovina, a katero zastavljamo svoje življenje, zapira mi pred nosom vse duri. Če se vrneš v domovino, pa ne najdeš nobenega domovja. Zunaj na fronti imaš streho, pod katero moreš splezati. Ako se pa za par dni živ povrneš, da bi zopet videl žene, prijatelje, otroke, hiše, svet metalcev luči — tu te sprejme kvečjemu jesenski dež na zapuščenih nočnih cestih, nihče drugi.

Da, tako hoče stražmojster Gnidovec nagovoriti neznanca.

Poslušaj, pa se mora smejati samemu sebi, ker si ne ve pomagati.

»Koraki so utihli.

Neznanec si je premislil, da se izogne nagovoru brezdomovinskega branilca domovine.

Gnidovec stoji na kačipotu, ne vedoč kam.

Kam sedaj? Vseeno. Kar naprej.

Tu je začul, da ga nekdo ogovarja.

»Ti, mali!«

Ženski glas. Svež in odločen. Pa vendar nekako obupan.

Gnidovec se je stresel. Najraje bi se bil malec nasmejaj.

Vraga! To je pač popolnoma pozabil.

Saj vendar ni pravilno, da se ne misli na nas.

To je vendar sprejem! Vojaka čaka ljubica. To je znamenje časa.

»Pojdi z menoj!« začuje glas že poleg sebe.

V tem trenutku sta stopila v obsoj tamkaj stoječe svetilke.

»Pojdi, mali!« sili deklica in že prime Gnidovca pod pazduho.

Pogleda jo. Precej visoka postava je bila zavita v ogrinjalo. Njena glava je tičala v ogrinjalovem naglavniku. Le fini obraz s širokimi očesnimi obrvmi, modrimi, milimi pogledi lepo zaokroženim nosom, malimi ustnicami je gledal iz njega vprašujoče.

»Motiš se, ljuba moja!« opomni počasi in prijazno Gnidovec.

»Zakaj se motim?« vprašuje ga z razposajeno odločnostjo.

»Ali ne vidiš mojega nahrbtnika? Moje težke čevlje? Mojo vojno čutaro? Moje lopatice?«

»Vidim jih.«

»Tedaj?«

»Vidim še več!«

Njen glas se razlega gorko in določno. Gnidovec jo pogleduje.

»Le glej me, mali! Povem Ti: vidim v Tebi še več. Mnogo žalostnih dogodkov, mnogo prestanih nevarnosti, mnogo utrujenosti, mnogo želja po počitku, po tistem miru — vse to vidim v Tebi. In sedaj pojdi z menoj! Dežuje!«

Gnidovec se je med tem premislil.

Politični pregled.

— **Avstrijska nemška socialna demokracija** sklicuje na četrtek dne 30. maja v zmislu organizacijskega statuta državno konferenco v Železničarskem domu na Dunaju.

— **Zborovanje poljske socialnodemokratske stranke** se je vršilo v binkoštnih dnevih v Krakovu. Navzoči so bili delegatje iz vseh poljskih pokrajin. Čehe so zastopali poslanci sodrugi Nėmec, Soukup in Prokeš.

— **Češki protest proti razdelitvi Češke.** Český svaz je blivšemu ministru poslancu dr. Fiedlerju poveril nalogo, da izdela protest proti ustanovitvi okrožnih glavarstev na Češkem. Svaz se bo v posebni seji bavil s spomenico ter jo bo potem izročil ministrskemu predsedniku.

— **Volitve na Hrvaškem.** Nadomestna volitev v Srbu, kateri volilni okraj je izpraznjen vsled smrti poslanca Krajnovića, je razpisana na dan 10. junija. Hrvatsko-srbska koalicija je postavila kot svojega kandidata znanega bosenskega politika Danila Dimovića, ki se je preselil v Zagreb.

— **Gospodarski dogovori z Nemčijo.** Iz Berlina se poroča, da so bili gospodarski dogovori med Avstro-Ogrsko in Nemčijo o binkoštnih praznikih končani. Na binkoštno nedeljo je bila sestavljena pogodba. Najvažnejše določilo pogodbe je ono, da prevzame Nemčija vodstvo nabave in repvizicije živil v Ukrajini. Nemčija pa jamči za to, da dobi Avstro-Ogrska določeno množino žita. Da se odškoduje Nemčija, zaveže se Avstro-Ogrska za dobavo gotove količine živine Nemčiji, zlasti se zaveže, da se bo živina, katero dobavi Rumunija Nemčiji, pred oddajo Nemčiji pasla nekaj časa na ogrskih pašnikih. Pogodba obsega tudi še druge pogoje glede dobavo prešičev.

— **Namesto krone — marka.** Nemški listi poročajo, da se na merodajnem mestu bavijo z namero, odpraviti v Avstro-Ogrski kronsko veljavo ter mesto nje upeljati nemško — marko.

— **Nemci zahtevajo vojno odškodnino.** Saški državni minister pl. Seydewitz je izjavil koncem zasedanja deželne zbornice, da bo zahtevala Nemčija od zapadnih velesil vojno odškodnino, katero bo tudi dosegla.

— **Poljsko vprašanje.** V nasprotju s poročilom, da se je povodom razgovora v nemškem glavnem stanu opustila avstro-poljska rešitev, je poljska tiskovna agentura izvedela od zanesljive strani, da to poročilo ni utemeljeno in da Avstro-Ogrska nima nobenega povoda, da bi se odpovedala avstro-poljski rešitvi. Pogajanja glede bodočnosti Poljske se bodo v bližnjem času nadaljevala in sicer o priliki obnove in poglobitve zveze med Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Ni dvoma, da se bo poklicanim faktorjem poljskega naroda dala prilika, da pri temno zastopajo svoje želje in zahteve.

— **Položaj v Rumuniji.** Povodom novih volitev za rumunski parlament je ministrski predsednik Marghilomam na velikem shodu v Bukarestu govoril o ciljih nove zbornice, ki so: Odobritev mirovne pogodbe, ugotovitev odgovornosti za rumunsko vojno in notranje reforme. Glede ugotovitve odgovornosti se je

Marghilomam skliceval na izjavo poveljnika prve rumunske armade, ki je nedavno v javnem govoru ugotovil, da armada za vojno ni bila pripravljena. Kot glavnega krivca je Marghilomam označil bivšega ministrskega predsednika Bratianu, ki je z entento sklenil vojaško konvencijo, ne da bi bil koga vprašal za mnenje. Roka pravice — je izjavil končno minister — pa naj doseže tudi one ki so izkoriščali vojno v lastne namene in tudi one, ki so zakrivali, da je bilo zaprtih in obsojenih na tisoče oseb, ker niso soglašali z vojnimi hujškami.

— **Kadeti v vladi.** Na zborovanju kadetov, ki se je vršilo v Kijevu zadnje dni, je bilo s 70 proti 13 glasovi sklenjeno, da ostanejo kadetje v ukrajinski vladi. Kongres je sprejel naslednjo resolucijo: 1. Kadetje ostanejo v vladi z ozirom na nevarnost, da nastane v deželi anarhija in vzdržujejo potrebno organizacijo vojske ter ohranijo strankine ideale in njen program. 2. Enakopravnost ruskega in ukrajinskega jezika. 3. Ločitev cerkve od države in prepoved verske agitacije v politične namene. 4. Narodne manjšine so upravičene, da ustanove za svoje kulturne namene samoppravne institucije. Da se to vprašanje uredi, naj se sklene posebni zakon. 5. Glede delavskega vprašanja: Svoboda strokovnih organizacij, v kolikor ni v nasprotju z upravo, osemurni delavnik, v kolikor se s tem ni voirana produkcija.

— **Nova pogodba entente z Italijo.** Londonski poročevalec lista »Manchester Guardian« poroča, da je bila preklicana tajna pogodba z Italijo in da je bila sklenjena med entento in Italijo popolnoma nova pogodba.

— **Anglija in Finska.** Anglija je obvestila finsko vlado, da smatra vsak ukrep proti mürmonski železnici za kršenje nevtralnosti. Francija in Amerika se temu stališču pridružujeta.

— **Gibraltar in Tanger.** Glasilo španske vojaške jednote »Correspondencia militare« piše o vprašanju Gibraltarja in Tangerja: Če se Gibraltar in Tanger ne vrneta Španiji, se bo Španija po vojni pridružila centralnim državam.

— **Amerika v vojni.** Predsednik Wilson je govoril v Newyorku pri manifestaciji za Ru-deči križ. Izjavil se je proti temu, da se omeji število ameriške vojske na pet milijonov mož. Amerika mora zmagati v tej vojni z vso svojo veličino, zato mora vsaka ladja, ki gre v Evropo, vzeti s seboj toliko mož in toliko bojnega materiala, kakor more sloh nositi. Slava te vojne je, v kolikor je udeležena Amerika, da je to prvičkrat v zgodovini, da se bojuje popolnoma nesebična vojna. »Ponosen sem, da se bojujem za človeštvo«.

— **Ameriška dobava ladij.** Ladijski komisar Cotby je sporočil ameriški vladi, da je naročenih za mesec junij že 50 ladij in da jih bo spušenih julija in avgusta večje število v morje. Pravkar je zgrajena velika ladjedelnica ob Dellavare, ki bo mogla zgraditi več ladij, kakor pa jih je zgradila Anglija v celoti pred vojno. — Ameriški milijonar Schwab je sklenil z ladijskimi družbami kupčijo in se pogodil, da mu zgradé omenjene družbe 130 ladij za ceno 100 milijonov dolarjev. Ladje bodo imele okolo 4200 registrskih ton in bodo zgrajene do jeseni 1919.

— **Edini socialist v ameriškem kongresu — prejet kot vohun.** Viktor Berger, edini socialist, ki je bil izvoljen v ameriški kongres, je bil prijet v svojem bivališču Milwaukee, obtožen vohunstva. Njegov prestopnik obstoji v tem, da je sporočil svojemu redakcijskemu tovarišu v Milwaukee vojne vesti iz Avstrije. Berger je rojen Avstrijec z Nižjega Avstrijskega, ki je po svojih končanih študijah odpotoval v Ameriko, kjer je deloval najprej kot profesor, pozneje pa kot urednik milwanškega »Napreja«. Pred kratkim je prevzel uredništvo milwanškega »Heralda«. Berger je znan v Evropi kot ameriški tajnik mednarodnega socialističnega urada v Bruslju.

Društvo 'Svoboda' v Ljubljani

priredi

v soboto dne 1. junija t. l. ob 8. zvečer
v „Mestnem Domu“

: javno predavanje :

Predaval bo pisatelj **Ivan Cankar** o predmetu:
Slovenska kultura, vojna in delavstvo.

Vstopnina za nečlane 40 vin., za člane prosta.

ODBOR.

Dnevne beležke.

— Pojmi in aktualna vprašanja. Čas in razmere spravljajo posamezna dnevna in večja problematična vprašanja na dnevni red. Z vso silo bruhnejo v svet dostikrat s tako silo, da zamore vso trezno sodbo, vsa kršno stvarno razpravo o dotičnem vprašanju. Sedaj je aktualno v Avstriji in Ogrski narodnostno vprašanje, ki mori monarhijo že mnogo desetletij. In če pregledamo vse to gibanje, nas naravnost užalosti ena stvar pri njemu. »Naprej« je prinašal popolnoma stvarne razprave o aktualnih problemih. Razpravljal je o gospodarskih in političnih vprašanjih bodoče narodnostne ureditve, toda za take razprave naša domača javnost ni imela zmisla. Propaganda je dobivala polagoma obliko »fraz«. V čeških listih in v nemških čitam razprave, ki so popolnoma stvarne, dasi politično pobarvane o vseh teh vprašanjih, v slovenskem časopisju pa, razen v enem listu, nismo čitali niti ene razprave, ki bi o njej smeli trditi, da je bila stvarna. In vendar je sedanja doba politično bolj važna, kakor da bi jo mogli opraviti le s frazami, le z navdušenjem. Taka doba, kakršna je sedanja, potrebuje stvarnega obravnavanja, potrebuje pojasnjevanje problemov, s čemer dosežemo med ljudstvom razumevanje sedanjega položaja in obnem tudi načrte in pota, po katerih hočemo hoditi. Za emancipacijo naroda ne zadostuje le navdušenje, treba je tudi jasnosti v namenih in načinu, kaj pravzaprav hočemo in kako dosežemo svoje cilje. Za vse to treba politične zrelosti; popolna jasnost je potrebna v pojmi, taka jasnost, da ljudstvo iz ljubezni do stvari same in ob popolnem poznanju stvari nastopa za svoje ideale. Zato in edino zato smatramo, da je že skrajni čas, da pričnemo tudi pri nas razpravljati o narodnem in gospodarsko socialnem vprašanju z iskrenostjo, ki nam jasno pokaže, ne le, kaj hočemo, ampak tudi kako ho-

»Kako se zoveš?« jo vpraša.

»Ivanka«.

»Tedad poslušaj, moja ljuba Ivanka. Hočem s Teboj govoriti odkrito in pošteno«.

»Dežuje. Pojdi!«

»Poslušaj najprej!«

»Zgoraj«.

»Imaš lično sobico, snažno, mirno?«

»Poglej jo!«

»Ne zbijaj šale! To zavlačuje«.

»Moja sobica je resnično taka, kakršno želi moj mali«.

»Dobro. Hočem iti s Teboj ...«

»Vendar enkrat. Pojdi že!«

»Pusti me izgovoriti. Grem s Teboj, toda jaz nočem ničesar drugega, kakor le spati, čuješ me, le samo spati«.

»Čujem«.

»Greda k Tebi in Ti me pustiš lepo v miru, pustiš me spati. Zjutraj Ti dam poljubček. Na mizi dobiš toliko, kolikor bi sicer zaslužila ponoči ...«

»In nazadnje sem se tudi izpočil!«

Smejala sta se in se slednjič vendarle premaknila z mesta.

Nekaj trenutkov pozneje je stal Gnidovec v Ivan-
kini sobi.

V peči je gorel miren ogenj, ki je razsvetljeval z začrnim svitom tmino.

Ivanka je pristopila k mizi in prižgala plinovo svetiljko.

Bleda luč je svetila izpod zelenega senčnika in izpreminjala različne barve.

Okrog mize so stali trije skromni, široki stoli, levo na steni stara, lepa, črna polica, poleg nje majhna pisalna miza, v kotu omara za obleko z visokimi steklenimi vrati, ob drugi steni je stala postelja z lepo odejo, poleg nje pa umivalnik z različnimi steklenicami, lončki in gobami. Po steni so bile razvrščene razglednice.

Ivanka je odložila dežni plašč in naglavljen. Popravila je pred ogledalom svoje goste, temne lase, pogladila bluzo in namežikovala zapeljivo Gnidovcu.

»Mali, koliko časa hočeš še nositi na hrbtu nahrbtnik?«

Stražmojster Gnidovec je stal nepremično in zamišljeno. Zdi se mu vse tako lepo, tako mamljivo.

Soba! Gorkota! Svetloba! Počasno prasketanje peči! Lepa, mlada, visoko zraščena deklica, ki se mu zdi sedaj znana kakor od mladih let sem — ali niso to sanje? Ali naj se premakne z mesta? Mahljaj z roko — in že morda vse izgine, zameten in zapuščen se vidi stražmojster Gnidovec zopet na umazanih deskah v podrti baraki ob Vojuži v Albaniji.

Tedad stopi Ivanka k njemu z lahкими, plavajočimi koraki, postavi se predenj in mu gleda v njegove ru-jave oči.

On vrača poglede in zre v morje čudežev — tako dolgo že ni videl nobenih ženskinih oči.

In naenkrat je začutil njeni svilenomehki, gorki ustnici na svojih.

»Tako, moj ljubi!«

Obenem mu sname nahrbtnik.

»Oh! Kako težko nosite!«

Gnidovec stoji še vedno brezmiseln, Prime ga za roko in ga pelje k svetli mizi.

V tem trenutku se spomni na svojo mladost, na svojo deško dobo. Tako ga je peljala njegova mati k božičnici, k mizi o priliki njegovega godu.

Vse, kar se mu je zdelo lepo in dobro, je gledal od svoje mladosti z neko redko bojazljivostjo.

Nikdar ni se hotel oprijeti sreče. Naj čaka nanj. Peljati ga morajo tja, kakor kralja h kronanju.

Njegova mati ga je pač razumela.

In sam je mislil pri sebi tiho in veselo: ta deklica ima nekoliko duha kake dobre matere.

Ivanka mu ponudi stol, potisnivši ga predenj:

»ako! Sedi! In povej mi vendar: ako tu nosiš po svetu toliko težkih stvari, ali imaš v svojem nahrbtniku tudi kaj sladkorčkov?«

»Da, sladkor imam!«

Gnidovec je bil vesel, da je mogel izpolniti deklici željo.

»Dobro!« je zaklicala in ploskala z rokama.

Odvezal je nahrbtnik in vzel iz njega kruh, sirovo malo, kos prekajenega mesa in sladkor.

Ivanka je skočila po samovar, nažgala spirit v samovar in pripravila čaj.

Preden je pogrnila mizo in prinesla skodelici, si je še hitro umila roki.

Kmalu sta sedela ob svetlikinem svitu in jedla ter pila. Ivanka je pridno in brezskrbno segala po jedilih.

(Konec jutri.)

čemo rešiti ta važna vprašanja. Uspeli so le tedaj zamenjati, če bomo jasni v načrtih, jasni v načinu rešitve. V ta namen je treba v teh vprašanjih več stvarnega razmotrivanja, da zavladajo jasni pojmi, ki jih fraze ne morejo nadomestiti.

— **Zopet nareča z ekrazitom.** V sredo popoldne se je zgodila v Sp. Šiški na Vodovodni cesti zopet nesreča z ekrazitom. Otrci so se igrali: dali v pesek ekrazit in smodnik, ki ga je prinesel nek deček z Goriške, napeljali so skozi pesek vžigalno vrstico, jo prižgali ter čakali kaj bo. Ekrazit in smodnik sta eksplodirala in poškodovala zraven stoječe otroke: neki Ot. Ovsec je dobil močne poškodbe na glavi in nogah (ker mu je začela goreti obleka), nek drugi močne poškodbe na očeh, tako da je nevarnost, da oslepi. Več drugih otrok je bilo lažje poškodovanih. — Čim dalje več se dogaja nesreč, mesto manj. Vsled tega ponovno apeliramo na stariše, da naj pouče svoje otroke ter da jim odvzamejo vse eksplozivne snovi.

— **Izpred porotnega sodišča ljubljanskega.** Osemnajstletni Franc Malner je bil trgovski vajenec pri Ivanu Modiču v Novi vasi, kate-remu je ukradei 7750:10 K gotovine in blaga v vrednosti 120:49 K. Ukraden denar je mosil spravljati k posestnici Mariji Cvjetko, za kate-ro uslugi ji je dal 200 K, njenemu sinu pa 140 K. V obtoženčevem kovčku so našli 3757:10 K. Pri Cvjetkovi pa je imel shranjenega 3500 K. Obtoženec se zagovarja, da ga je ugodna pri-lika zapeljala k tatvini. Misli, da bo vojak, zato se je hotel preskrbeti z denarjem. Obso-ten je bil na eno leto ječe. — Posestnikov sin Franc Kuralt iz Šenčurja, 23 let star, je pri tr-govki Mariji Grašperlinovi, kjer je poznal do-mače razmere, odnesel večjo množino manu-fakturnega blaga. Nekaj ga je skril med butare v domači šupi, drugo pa je razpečal v Ljublja-no. Kuralt je priznal tatvino, vendar so porot-niki z osmimi proti štirim glasovom zanika-li njegovo krivdo in je bil nato oproščen.

— **Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske** od 12. do 18. maja 1918. Novorojencev je bilo 16, mrtvo-rojenca 2; umrlo je 19 oseb, 15 domačinov in 4 tuji, in sicer za jetiko 7 (1 tuje) oseb, za mrtvoudom 1 ose-ba ter za različnimi boleznimi 11. Za nalezljivimi bole-znimi, in sicer za tifuzom sta obolela 1 tuje in 1 vojak.

— **Mestna hranilnica v Ljubljani** je darovala fondu za vdove in sirote c. kr. črnovojniškega poveljstva št. 27 v Ljubljani znesek 1000 K.

— **»Akademija«** priredi prvo javno predavanje v ponedeljek, dne 27. t. m., ob osmih zvečer v veliki dvo-rani »Mestnega doma«. Profesor dr. Pavel Grošelj pre-dava o lakoti. Vstopnina 40 vin. Delavstvo in dijaštvo je vstopnine prosto.

— **Mati in sin na železniških tračnicah.** Iz Celja poročajo: Dne 18. maja so našli želez-niški uslužbenec blizu celjskega kolodvora na železniških tračnicah okoli 28 do 30 let staro žensko in okrog 4 tedne starega otroka. Otro-ku je bila odtrgana glava, ženska pa je na tleh umirala. Domnevajo, da je gnala mater in nje otroka v tragično smrt prevelika revščina.

— **Boljunc pri Trstu,** dne 21. maja 1918. Na notico nad tem naslovom z dne 17. maja t. l. ki je polna za-viljanj in nepoštenih podtikovanj, ne bi odgovorila, če bi ne bila v njej os proti moji osebi — ker sem žen-ska, J. Kofol in vsi oni, ki se boječe skrivajo za nje-govo osebo, se bo moral sprijazniti z mislijo, da bomo tudi »babe« imele pravico besede in dela v javnem živ-ljenju. O poročilu g. Kofola pa za sedaj to-le: Na dotič-no sejo srenjskega odbora sem bila povabljen potem, ko so že delj časa razpravljali o aprovizaciji. Po za-pisniku, ki ga je vodil občinski tajnik, sem izvedela, da mi je očital g. Andrej Sancin, da dajem živila nekate-rim družinam za več oseb, kot bi jim pritakalo. Pojas-nila sem to z dejstvom, da so mi prinesle dotične dru-zine **uradno občinsko** potrdilo, da imajo res toliko in to-liko oseb. Ali misli g. Kofol, da bom jaz stikala po hi-šah in se prepričevala o resničnem številu oseb? Za to imam kot mati štirih otrok premalo časa. Morda bi storil to policijsko delo g. Kofol? Na moje vprašanje, ako mi ima kdo, razen te edine nerednosti, ki mi jo je očital g. Sancin Andrej, in ki jo je zakrivil občinski urad, še kaj očitati, so vsi navzoči moške molčali razun g. Kozine, ki je želel, da bi se tudi v Boljuncu uvedli »nadzorniki« kot v Rimanjih. Ko sem pojasnila, da ni v nobeni vasi nadzornikov, ki jih ni določil srenjski od-bor, kot je poročal g. Kofol, ampak občinski odbor dne 6. avg. 1917., kar pa je aprovizacijska komisija z žu-panom vred, kot edino juridično osebo, ki je odgovor-na za aprovizacijsko delovanje, odklonila kot žaljivo, ker je dotični sklep slonel na podtikavanju in potviri dejstev, ne da bi predsednik kot odgovoren organ vse aprovizacije napram občini, bil sploh zaslišan. Za vse to so g. Kofolu dokazi na razpolago. Umevno je zame, da bi morali biti nadzorniki, če bi bili apro. kom. po-trebni, (in potrebni bi ji mogli biti le, če bi se ji doka-zalo le eno goljufijo ali zlorabo) poučeni o vsem apro-vizacijskem delovanju o delitvi, naročilih blaga in po-sebno o knjigovodstvu, za kar računica ljudskih šol ne

more zadostovati. Zavijanje g. Kofola je pa, če pravi-zlobno, da sem se izrazila, da bi »preprosti kmetje ne mogli biti nadzorniki«, ker se o kmetiskem stanu nikjer in nikoli nisem zrazila razžaljivo in ga spoštujem morda bolj kot g. Kofol sam. Glede dvojnih deležev uradnikom je vsem v občini znano, le g. Kofolu ne, da se onih par kilogramov, ki jih uradništvo prejema na mesec več, ker bi sicer poginilo, ne odtrga nikomur od ust, ampak prejema apro. kom. za toliko oseb več živil, kolikor znaša število članov uradniških oseb in to ne le naša občina, ampak vse apro. kom. Istre. Da pa znaša to število 300, je laž in obrekovanje. Glede zadeve v Do-lini, naj pripomnimo to, da je ljudstvo upravičeno raz-burjeno edino le radi tega, ker prejemajo reveži isti od-merek kot posestniki, krivica, proti kateri se je aprovi-zacijska komisija doslej zaman borila. Vse druge pri-tožbe pa izvirajo iz hujkanja gotovih elemnetov, ki bi radi ravno tako »paševali«, (kot se je izrazil g. Kofol), kakor so to delali pod Pangerčevim županovanjem, ko je izginilo iz občinske blagajne približno četrtilijona krcn. Kje so bili takrat tako kruto potrebni, zdaj s tako vncemo zahtevani »nadzorniki«? Na očitane predsed-niku apro. komisije, da je enostavno odstavil nadučite-lja Bertoka samo zato, ker mu ni ljub, bo odgovoril bolje od mene predsednik sam: kot tajnica naj omenim le, da je zlobna laž, ker je g. Bertoka odstavil na ute-mejenjo željo ogromne večine Osapečev župan sam in ne predsednik, ki nima v to nikake pravice. G. Kofol pravi nadalje, »da je imel Lovrenc Ota popolnoma prav, da se je pritožil, le škoda, da ga ni sedaj doma.« Ne Ota, jaz sem se pritožila in uvedla proti njemu kazensko preiskavo, ker je kot bičiš odbornik apro. kom. za Boljunc navajal k tatvini (n. pr. Žerjal Marijo št. 33) in sleparil. Ali morda želi g. Kofol, da bi se tako »delo-vanje« g. Ote ponovilo? Veseli me, da bo g. Kofol »po-vedal kasneje še o drugih nerednostih«, le to bi mu v njegovo korist svetovala, naj ne obrekuje brez dokazov kot v zadnji notici. Morda bo znal tudi kaj pojasniti o »nerednostih«, ki se baje gode pri razdeljevanju voja-skih podpor v Boljuncu in o katerih se ljudstvo od-krito pritožuje. Gizela Ferjančič. — Pripomnja uredni-štvu: Dopis priobčujemo tak, kakor ga je poslala gospa Ferjančičeva. Dostaviti pa moramo, da je nadzorstvo potrebno tudi, če je vse v redu. Ta dopis potrjuje, kar se dogaja marsikje, da se zaseženo blago ne deli ena-komerno. Kaj takega se pač ne da opravičevati. Če je »vztrajanje« dolžnost, potem velja ta dolžnost za vse v enaki meri. Sicer pa čitatelji sami lahko primerjajo vsebino zadnjega dopisa in današnjega. Besedo ima do-pisnik.)

— **Za slovensko šolo v Mariboru** se je osnoval šol-ski odsek, ki objavlja naslednji oklic: Jugoslovani! Ma-riborsko mesto ima na poti do Adrije in kot križišče važnih železnice največji pomen za ohranitev štajerskih Slovencev. Skrbeti moramo torej, da naša mladina na tej važni točki ne ide v pegubo, ampak ima priliko se v svojih šolah narodno ohraniti. Ker so dosedanj poiz-kusi doseči javno šolo vsled nasprotne avtonomne mest-ne občine ostali brez uspeha, hočemo sami svoje šole najprej v mestu in potem v okolici ustanovljati. Zato so se zbrali v znamenju narodnega zedinjenja podpisani zastopniki mariborskih Slovencev in sklenili delati z vsemi silami nato, da ustanovijo že letos v Mariboru slovensko šolo. Ker pa so v današnjih razmerah stroški za taka podjetja nenavadno veliki, se obračajo pod-pisani na ves jugoslovanski narod z nujno prošnjo, da ji priskočijo posamezniki in korporacije z denarnimi do-neski na pomoč ter pomagajo rešiti slovenskemu narodu v najvažnejšem trenutku mladi naraščaj. Prispevke prevzema mariborska moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, ki upravlja poseben fond izključno za slo-vensko šolo v Mariboru. Kdor daruje 1000 K, je pokro-vitelj, kdor daruje 300 K, je ustanovnik, kdor pa 100 K, je dobrotnik slovenske šole v Mariboru. Imena pokro-viteljev se vklešajo v svoječasnem šolskem poslopiu v posebne spominske plošče, imena ustanovnikov pa se vpišejo v zlato knjigo slovenske šole v Mariboru. Ime-na vseh podpornikov se objavijo v časopisih. Največje zadoščenje pa bo imel vsak posamezni podpornik v zavesti, da pomaga s svojim darom ohraniti jugoslovan-skemu narodu slovensko kri.

— **Iz Maribora.** Tujec, ki pride v Maribor, se mora začuditi, ako sliši, da primanjkuje v tem mestu tudi živil in da je mogoče, da del prebivalstva strada, dočim ne trpi večji del, predvsem meščanstvo, prav nikakršnega po-manjkavanja. Ko je zboroval v Mariboru »volks-tag« nemških aneksionistov, si lahko bral na vsakem ogalu na lepalkih, da se vrši v Kazinu velik koncert in da »bo za jedila in pijačo pre-skrbljeno v bogati izberi«. Kako je potem mo-goče, da na eni strani nima prebivalstvo niti najpotrebnejšega živeža, na drugi strani pa se ponujajo na koncertih vse mogoča jedila? Se-veda, gospodje, ki so se predstavili na »volks-tagu« prebivalstvu našega mesta kot »zastop-niki nemškega naroda«, se niso mogli zado-voljiti z racijami, ki so predpisane za ljudske sloje, katere ti gospodje dozdevno zastopajo, temveč za nje je moralo biti preskrbljeno prav posebej za jedila in pijačo. Pa tudi drugače bi se moral tujec, ki ne pozna naših razmer ču-

diti, če bi zvedel, da skrbje na eni strani za ži-vino tako slabo, da se skoro vsak dan zgrudi kaka uboga žival vsled nezadostnega krm-ljenja na mestni ulici, na drugi strani bi pa bral razglas, da se priredi o binkošti v Mari-boru, velika komjska dirka. In če nosi ta tujec v sebi toplo srce, mora vzkipeti v njem zbog teh nepravilnosti.

— **Privzovanje in »špange« zopet v rabi.** Cesar Karel je odpravil 6. marca 1917 v armadi kazni prive-zovanja, dne 1. julija 1917 pa tudi kazni »špange«. Vo-jaske poveljstvo v Gradcu je pa razglasilo odlok vo-jnega ministrstva sporazumno z ministrstvom deželne brambe, naj se zopet uporabljajo kazni privezovanja in poostrevez kazni s »špangami« po prejšnjih navo-dilih službovnika. — »Arbeiterwille« pripominja k temu: »Kljub cesarjevemu povelju in lastnoročnemu po-velju so izvedli v Avstriji zopet »privzovanje« in »špange« po skoro štiri leta trajajoči vojni.«

— **Bilanca avstrijskega Lloydja.** V seji uprav-nega sveta avstrijskega Lloydja je predložil generalni ravnatelj dvorni svetnik Frankfurter bilanco za po-slovno leto 1917. Obratni prebitek znaša 6.233.141 K, ta prebitek pa mora kriti še naslednje stroške: Obre-sti posojil 1.118.355 K, zavarovalni fond 968.489 K, po-kojninski fond 881.271 K. Tako znaša izguba celih 1.909.434 K. Od te se prenese 1.870.171 K na novi račun.

— **Budimpeštanskim čevljarjem je draginja še premajhna.** Iz Budimpešte poročajo: Mesto je bilo v torek dopoldne prizorišče nenavadne demonstracije. V pondeljek so imeli mestni čevljarji shod, na katerem so sklenili, zapreti v torek vse trgovine in delavnice in ustaviti delo. Tako se je tudi zgodilo. Čevljarji, okolo tisoč jih je bilo, so se prehajali v sklenjenih vr-stah po cestah in so demonstrirali proti novi vladni odredbi. Proti čemu pa so demonstri-rali gospodje čevljarji? Proti odredbi trgovin-skega ministrstva, ki je nastavila za čevlje maksimalne cene 165 kron! Češ, da morajo po-giniti! Popoldne je sprejel trgovinski minister Szterenyi deputacijo »stavkajočih«. Trgovin-ski minister je omenil, da je bila izdana odred-ba s privolitvijo strokovnjakov. Izjavil je, da je v interesu ljudstva, da se uvedejo primerne maksimalne cene. Državna oblast tu ne more popustiti in odredba se izvede. Če čevljarji in čevljarski trgovci ne bodo vršili do občinstva svojih dolžnosti, bo vlada sama ukrenila vse potrebno. Minister bo izvedel odredbo, pri tem pa nikakor ne namerava uničiti malo obrt, zato odreja revizijo cen, v kolikor se zdi upra-vičena.

— **Ogrski financer obstrelil avstrijskega vojaka.** V pondeljek so pripeljali na Dunaj korporala pešpolka št. 72, Štefana Gogdaleka, ki je izpovedal, da ga je ustavil v Suhih Kru-tih ogrski financer, ker je nesel čez mejo ži-vila. Zahtevi, naj odda živila, vojak ni hotel ugoditi in se je izgovarjal, da ima s seboj le nujno potrebna živila. Financer je nato sprožil vanj svojo puško in ga rnil v trebuh. — Ta dogodek na ogrski meji vpije po škandalu.

Vojna.

Dunaj, 23. maja. Uradno se razglša: Na italijan-ski fronti je vsled živahnega izvidnega delovanja prišlo tudi večeraj v mnogih odsekih do manjših bojev. — Šef generalnega štaba.

Berlin, 23. maja. Iz glavnega stana se poroča: V ozemlju Kemmela ljut artiljerijski ogenj. Na ostalih bojnih frontah se le proti večeru v posameznih odsekih bojno delovanje. Po noči živahen topovski ogenj na za-padnem bregu Avre. Na bojišču ob Lysi smo sestrelili 3 ameriška letala. V zadnjem času množiči se zračni napadi na belgijsko ozemlje so povzročili prebivalstvu veliko škodo. Vojaške škode pa ni. Zapadno Abbeville smo z bombami uničili velika municijska skladišča. Naši letalci so bombardirali Pariz. — Ludendorff.

Zadnje vesti.

Cesar v Belgradu.

Belgrad, 23. maja. Na povratku iz Ca-rigrada je cesar danes ob treh prispel v Bel-grad. Na kolodvoru je cesarska dvojica izsto-

pila. Cesar je pregledal vojaške oddelke ter osebno razdelil mnogo odlikovanih častnikom in moštvi. Potem se je dvonni vlak odpeljal proti Dunaju.

Grof Burian potuje v Berlin.

Dunaj, 23. maja. S poučene strani se poroča, da odpotuje vnanji minister grof Burian te dni v Berlin, da obišče nemškega državnega kanclerja. Pri tej priliki se uvedejo razgovori o poglobitvi zveze med Avstro-Ogrsko in Nemčijo.

Nova dvoezveza.

Dunaj, 23. maja. Kakor poročajo večerni listi iz poučene strani, nastopi zunanji minister grof Burian v kratkem svoje potovanje v Berlin. Pri tej priliki bo šlo za razgovore glede poglobitve in povečanja dvoezveze.

Seidler se boji parlamenta.

Dunaj, 23. maja. V parlamentarnih krogih se danes zatrjuje, da državni zbor meseca junija še ne bo sklican na zasedanje. Po praških dogodkih vitez Seidler baže niti ne bo poskušal, v bližnjem času otvoriti parlamentarno delovanje, marveč se bo omejil na prilaževanje, da skuje večino za proračunski provizorij.

Proti jugoslovanskemu gibanju.

Dunaj, 23. maja. Vladne odredbe proti jugoslovanskemu gibanju, o katerih je ministrski predsednik Seidler govoril na zadnji seji načelnikov strank, so že izšle. Te odredbe naj — kakor pravijo nemški listi — napravijo konec agitacijam slovenske duhovščine in uradništva.

Meso na papirju.

Dunaj, 23. maja. Urad za ljudsko prehrano je z ozirom na težavni položaj glede ostalih živil odredil, da se kvota mesa za dobo od 23. do 27. maja, kvota mesa za ubožno akcijo pa do 29. maja zviša na 30 dekagramov za osebo. (Kje se bo zvišana kvota dobila, pa, žal, ni povedano. Op. uredn.)

Nadomestne volitve na Hrvaškem.

Zagreb, 23. maja. Včeraj so se vršile nadomestne volitve v volilnih okrajih Delnice in Selce. V Delnicah si je hrvatsko-srbska koalicija mnogo prizadevala, da pribori zmago svojemu kandidatu Jurici Gašparcu, a izvoljen je bil starčevičijanec dr. Ivo Kerner, ki je kandidiral na programu jugoslovanske deklaracije, z ogromno večino 1027 glasov proti 339 glasovom. V Selcih je bil izvoljen kandidat hrvatsko-srbske koalicije dr. Milutin Mažuranić, proti opozicijskemu kandidatu župniku Božičeviću.

Prva ženska v angleškem parlamentu?

London, 23. maja. Delavska stranka je v volilnem okraju Stourbridge postavila za kandidatino gospo Mary Mararthen. Če bo izvoljena, bo gospa Mararthen prvi ženski član angleškega parlamenta.

Aprovizacija.

Petrolej na 3. odrezek izkaznice A se bode dobil od 27. do 31. maja. Na vsak 3. odrezek A karte se dobi jeden liter petroleja. Odrezka 1. in 2. A kart sta neveljavna. Po 31. maju se tudi na tretji odrezek A kart ne bode dobilo več petroleja. Ostanek petroleja morajo trgovci naznaniti zanesljivo dne 1. junija, ker se jim bode sicer naložila globa. Petrolej se dobi v sledečih trgovinah: V I. okraju: št. 1—125 pri g. Ojstrižu, Poljanska cesta; št. 125—300 pri g. Ravhekariju, Pred škofijo; št. 300—420 pri g. Perdanu, Cesarja Jožefa trg; št. 420—500 pri g. Jermanu, Poljanska cesta; št. 500 do konca pri g. Perdanu, Cesarja Jožefa rg. — V II. okraju: št. 1—35 pri g. Kavčiču, Sv. Florijana ulica; št. 35—75 pri g. Schefferju, Mestni trg; št. 75—200 pri g. Zetku, Sv. Florijana ulica; št. 200—370 pri g. Jerančiču, Sv. Florijana ulica; št. 370—1000 pri g. Schifferju, Mestni trg; št. od 1000 naprej pri g. Trdinu, Stari trg. — V III. okraju: št. 1—50 pri g. Počku, Opekarska cesta; št. 50—125 pri g. Tenenteju, Gradaška ulica; št. 125—450 pri g. Sokliču, Pred konjušnico; št. 450—800 pri g. Jelačinu, Cojzova cesta; št. 800 do konca pri g. Jelačinu, Rimska cesta. — V IV. okraju: št. 1—100 pri g. Ješetju, Rimska cesta; št. 100—200 v konzumu, Zvez-

da; št. 200—350 pri g. Staculu, Selenburgova ulica; št. 350—750 pri g. Leskovec & Meden, Jurčičev trg; št. 750 do konca pri g. Elbertu, Zvezda. — V V. okraju: št. 1—50 pri g. Svetliču, Dunajska cesta; št. 50—125 pri g. Fabianiju, Prešernova ulica; št. 125—200 pri g. Zorcu, Dunajska cesta; št. 200 do 600 v konzumu, Sodna ulica; št. 600 do konca pri g. Holzerju, Dunajska cesta. — V VI. okraju: št. 1—100 pri g. Stravsu, Škofja ulica; št. 100—225 pri g. Simončiču, Sv. Petra cesta; št. 225—325 pri g. Omanu, Radeckega cesta; št. 325—425 pri g. Zorčiču, Kolodvorska ulica; št. 425 do konca pri g. Tomažu Mencingerju, Resljeva cesta. — V VII. okraju: št. 1—100 pri g. Tušarju, Spodnja Šiška; št. 100—200 pri g. Glaviču, Spod. Šiška; št. 200—260 pri g. Zormanu, Spod. Šiška; št. 260—350 pri g. Pretnarju, Spod. Šiška; št. 350—390 pri g. Mlakarju, Spod. Šiška; št. 390—550 pri g. Simončiču, Spodnja Šiška; št. 550 naprej pri g. Zormanu, Spodnja Šiška. — V VIII. okraju: št. 1—200 pri g. Šarabonu, Martinova cesta; št. 200 do 300 pri g. Kugovniku, Vodmat; št. 300 naprej pri gosp. Šarabonu, Zaloška cesta. — V IX. okraju: št. 1—250 pri g. Klemencu, Dolenjska cesta; št. 250—450 pri g. Fojkarju, Dolenjska cesta; št. 450 do konca pri g. Marenčetu, Dolenjska cesta.

Petrolej za obrt in samce. 1. Petrolej za obrt (na 3. odrezek C kart) se dobi od 1. do 3. junija t. l. Na vsak 3. odrezek se dobi en in pol litra petroleja. 2. Petrolej za samce (na 3. odrezek B kart) se dobi od 4. do 7. junija t. l. Na vsak 3. odrezek B kart se dobi četrt litra petroleja. Po preteku tega časa se petrolej ne dobi več na 3. odrezek B in C kart. Petrolej se dobi v sledečih trgovinah: v I. okraju pri g. Perdanu, Ces. Josipa trg, v II. okraju pri g. Tavčarju, Staritr, v III. okraju v konzumu, Krakovo, v IV. okraju pri g. Jemecu, Tržaška cesta, v V. okraju pri g. Stupici, Sonna ulica, v VI. okraju pri g. Ant. Mencingerju, Sv. Petra cesta, v VII. okraju v konzumu, Sp. Šiška, v VIII. okraju pri g. Mencingerju, Martinova cesta, v IX. okraju pri g. Češnovarju, Dolenjska cesta.

Prodajalci sladkorja se vabijo, da se takoj zglase v sladkorni centrali pri g. ravnatelju Lillegu radi nakazila sladkorja.

Krompir za VII. okraj. Stranke VII. okraja prejmejo krompir v soboto, dne 25. t. m. popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: od 1. do 2. štev. 1 do 200, od 2. do 3. štev. 201 do 400, od 3. do 4. štev. 401 do 600, od 4. do 5. štev. 601 do 800, od 5. do 6. štev. 801 do konca. Vsaka oseba dobi 3 kilograme. Kdor se izkaže z izkaznico ubožne akcije s črko A, ali

B, ali C, ali z izkaznico prve, ali druge uradniške skupine, prejme krompir kilogram po 1 krono, vsi drugi ga plačajo kilogram po 2 kroni.

Telečje meso za težko bolne, ki leže. Tisti bolniki, ki leže in so bili prijavljeni v mestnem aprovizijskem uradu na Poljanski cesti do dne 23. t. m., dobe telečje meso v soboto, dne 25. t. m. dopoldne na Poljanski cesti št. 15 od 7. do 8. ure. S seboj je treba prinesiti tisk izkaznice, na katere dobivajo bolniki sicer meso.

Inozemsko meso. Mestna aprovizacija bo prodajala inozemsko meso v cerkvi sv. Jožefa v ponedeljek, dne 27. t. m. od 7. do 9. ure dopoldne. Prvovrstno meso stane 20 kron kg, drugovrstno 14 kron kilogram.

Meso na zelene izkaznice B štev. 1201 do konca. Stranke z zelenimi izkaznicami B štev. 1201 do konca dobe meso po nižji ceni v soboto, dne 25. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: Od 2. do pol 3. štev. 1201 do 1350, od pol 3. do 3. štev. 1351 do 1500, od 3. do pol 4. štev. 1501 do 1650, od pol 4. do 4. štev. 1651 do 1800, od 4. do pol 5. štev. 1801 do 1950, od pol 5. do 5. štev. 1951 do 2100, od 5. do pol 6. štev. 2101 do 2250, od pol 6. do 6. štev. 2251 do konca.

Prodajalci in odgovorni uredniki.

Josip Petejan.

Tisk „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani.

Išče se raznašalca

za raznašati „Arbeiterwille“
v Spodnji Šiški.

Gotov zaslužek 50—60 kron mesečno. Zglasiti se je pri upravi „NAPREJA“.

Čevljarskega pomočnika in vajenca

sprejme takoj

Karl Bolha, čevljarski mojster
v Ljubljani, Radeckega cesta št. 2.

Novo presenečenje v Kino Central v dež. gledališču.

Sobota 25. ob pol 6., 7. in 9. zvečer. Nedelja 26. ob pol 5., 6., pol 8. in 9. zvečer. Ponedeljek 27. maja ob pol 6., 7. in 9. zvečer:

Najslav. igralec Nemčije Albert Bassermann v štirid. krasnem igrokazu:

Železna volja.

Vesela Pepi Glöckner v veseloigri:

Komtesa kravja dekla.

Ni za mladino.

Nove predstave za otroke

v soboto 25. maja ob 4. popoldne, v nedeljo 26. maja ob pol 11. dopoldne in 3. popoldne, v ponedeljek 27. maja ob 4. popoldne.

— Delniška glavica —
K 10.000.000.

Sprejema vloge na knji-
žice in tekoči račun proti
ugodnemu obrestovanju.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani.

Poslovnica c. kr. avstr. razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t. č. v Ljubljani) in Celju

Rezervni fond i okroglo
K 2.000.000.

Kupuje in prodaja vse vrste
vrednostnih papirjev, financira
erarične dobave in dovoljuje
— aprovizijske kredite —